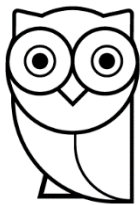

Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Valby og Sydhavnen (Skoleliv, krig)

Kildemateriale: Erindring nr. 792 – Henning Emil Hyrup Jørgensen (periode: 1928-1950), 1995 Uddrag af Henning Emil Hyrup Jørgensens pensionisterindring fra 1995. Her fortæller han bl.a. om sin skolegang og om sine oplevelser under besættelsen.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-20533>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Skoleliv

Skolelivet blev selvsagt en ny fase af livet, hvor man kom til at dele oplevelser og kammeratskab med mange. Det blev også en tid med en ny påvirkning fra voksen side, lærerne.

Min skole, Baunehøjens skole, var i brugtaget samme år jeg blev født i 1928. Den var stor, lys og helt moderne i sit udstyr. Man havde adskilte skolegårde mellem kønnene og ligeså i gymnastiksale og i selve klasserne.

Skolen var bygget i 3 etager med noget lavere sidebygninger, der indrammede skolegården, som ud mod vejen havde en lav mur med to indgange.

I spisefrikvarteret købte man i skolegården mælk til 10 øre. Jeg selv og andre modtog skolebespisning grundet social status. Også træsko fik jeg gratis.

1. ste klasse i 1934 blev for tidligt for mig ca. 6½ år gammel, og blev over-sidder næste år. Klasser på 30 i antal var placeret i gode lyse rum med vægbilleder og fine kort fra loftruller.

(10)

På skolen fik en anden lærer, gymnastik- og svømmelærer Mortensen, også en særlig betydning. Mortensen havde en flot statur med cyklestyroverskæg og var gammel officiant. Han elskede at høre os drenge synge: "It's a long way to Tipperary". Så stoltserede han foran dobbeltrækken i gymnastiksalen, som var uopvarmet på den tid. Ligeså kunne han nyde at cykle foran rækken tidligt på morgenen, mens vi marcherede gennem Statsbaneværkstederne ved Otto Bussesvej, ud til kommunens badeanstalt i Gasværkshavnen. Vi kaldte den selvfølgelig "Gassen".

(10)

Krig

Hjemme i Sydhavnen mærkede vi også krigsudviklingen escalere ved mange sabotager mod fabrikker i området. Hollesen, Burmeister & Wains støberihal, Teglholmen, Citroen, og Fordfabrikkerne der fremstillede topedohurtigbåde, og så en række transformatorer ved Statsbanerne og i fabriks områder. Det var danskerne, ^{og SOE-agenter fra England} der for det meste stod for aktionerne i frihedskampen. Nætterne, der i besættelsens første år havde været rolige, med en sjælden luftalarm, blev efterhånden til frygt og angst ved bombebrag, kanontorden fra svære luftbatteriet på Teglholm, luftalarmer op til flere samme nætter. Skydninger i gader og flere stikkerdrab på åben gade. ^{Og} clearingdrab foretaget af danskere i Hipo-korpset og de tyske terrorgrupper. Mor kunne være fuldstændig rædselsslagen og stivnet ved nætternes uhyre larm ved overflyvninger, og den meget kraftige artilleribeskydning så grunden under vor beskyttelseskælder rystede, som husvagten, Hansen, 2. sal, jagede os ned i med stor iver og råben. Det gjorde ikke mor roligere, at også mærke hans nervøsitet og anderledes væsen end hans daglige væremåde. Min hel gamle skolekammerat fra 1. ste oversidderklasse, Kurt, som havde kunnet lyve sin alder, grundet hans størrelse, til at komme i den tyske hær og med på Østfronten, blev skuddræbt på Tranehavevej ved sine forældres bolig, sent foråret 1945 på orlov. Det var ikke frihedsbevægelsens folk, der havde med dette at gøre.

(12)

En ung fyr kaldet Røde Otto, der havde været med til næsten alle uroligheder og slagsmål blandt kvarterets unge, og til bål og brande herude og inde i byen ved folkeopstandene og strejker, blev taget af tyskerne, der truede ham og gav penge ved at indformere, om hvem der kunne tænkes at stå bag uroligheder og opstande, og desuden skadelige handlinger mod Tysk ejendom..... Røde Otto blev passet op på Toftegårds Plads af frihedkæmpere, og løb fra dem, med sine dårlige anelser, hvad skulle ske! Men selvom han fik sprunget på en bus mod Køge, ... var det ude med ham. Han havde stukket andre, og fik dødsskuddet i selve bussen, da den nåede frem til jernbaneviadukten ved Persil, sæbefabrikken på Køgevejen. Han blev ikke mere end 20 år gammel...! Han var rødhåret, Røde Otto, og kom fra Musikbyen.

(12)